

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . . .
Vidéken: . . . . .
Egy óra. . . . . I kor. Egy óra. . . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Elfelejtett alkotmánybiztosíték.

Debreczen, január 22.

A jelen „nagy“ kormány megalakulása után általános vélemény szerint az a nyugalmas, békés idő következett el, mely alkalmas pont az alkotmány-
nak felülről és kívülről jövő támadásai elleni elsáncolásra: fontos alkotmány-
biztosítékok alkotására.

Már rég tartják a kormány tagjai egyenként és össze-en az országot „bóditó álomban“, már igen sokat tevékenykedtek felső parancsra, de nem mutattak még semmit tulajdonképpeni szerepükről, csak ígéreteket, elvi kijelentéseket tettek az alkotmánybiztosítékokról. De különösen meg kell ütköznünk azon, hogy ezekben az ígéretekben hiányzik a nádori szék betöltésére való legkisebb utalás.

Pedig a nádori szék betöltésének szükségéről Kossuth Ferencről írott bizonyítéka van a nemzetnek.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a miniszterelnök hatásköre nem fedi anádorét, nemcsak nem azonos a két méltóság joga, kötelezettsége és feladata, de még tavolról sem pótolja, nem pótolhatja a miniszterium egy tagja sem a nádor törvényes tevékenységét.

Igaz: a minisztériális kormányzat megalkotásával elvontak a nádor hatásköréből igen sokat, reáruházván a miniszterelnöki méltóságra, de vannak a nádornak a törvényekben előirt jogai, kötelezései és feladatai, a miket a miniszterelnöki munkakör — idegen mintákban gyökerezvén — nem tudott absorbeálni és éppen azok, a melyeket a speciális magyar viszonyok fejlesztettek a századok folyamán, úgyhogy ez a méltóság az erről szóló törvények kezelése mellett a magyar alkotmány és függetlenség palládiumává lett.

Való igaz: a két méltóság — úgy a hogy van — egymás mellett meg nem férhet, de igaz másrészt az is, hogy az azokban a külföldi mintákban — melyekből a független magyar minisztérium megalkottatott — nem láthatók a nádori székről alkotott törvényeinkben foglalt tételekhez hasonló intézkedések, azon egyszerű oknál fogva, mert a magyaroknál különösebb és erősebb alkotmányjogi védőeszközöket kellett biztosítani

azon speciális helyzet következtében, mikép a király idegen vérből származik és mert a király ereje — ellentétben a külföldi példákkal — tőlünk idegen erőn is nyugszik.

Ha egyéb joga — de egyszersmind kötelessége — nem is lenne a nádornak, mint a mit az 1485 évi nádori cikkek 6-ika előir — melynek értelmében a király és a nemzet között felnerült ellentéteket elsimitani köteles, — elegendő ok lenne Magyarországon ezen méltóságok fenntartására épen a minisztérium mellett.

Ennek igazolására a mult eseményei bizonyítanak. A törvénytelen kormány: miniszterelnök, miniszterek hónapokon át az ország kifejezett akaratának ellenére vitték az ügyeket a nélkül, hogy csak a látszatát is mutatták volna annak, miképp a nemzet és király közötti közeledést, békülést előre akarják segíteni.

A nádor ellenben tekintve az 1608 évi 3. t. c. szerinti választását is: független az önző befolyásoktól, külön egyéni célokat ez az állás nem szolgálhat. De azt sem tudják, milyen idő következik a politika egén. Azok az ütköző pontok, melyek az elmult nagy harcot előidéztek — még elintéztelenek. A katonai, nyelvi kérdések, a gazdasági problémák még döntésre várnak. Nehéz ezeknek sorsát megjó-

solni, de az az egy bizonyos, hogyha még ez a kormány nyujtaná is be a javaslatokat e kérdésekben, az uralkodó eddigi álláspontját — pld. a vezényleti nyelvet illetőleg — a nemzet nem teszi s ott lesz a nemzet, a hol évekkkel ezelőtt állott.

Vajjon ekkor nem következik-e be a nádori szék betöltésének szükségessége? Érezhető ennek elodázhatatlan szükségese.

Egyedül a nádor hivatott a közbenjárásra a király és nemzet közötti viszályban, annál is inkább, mert az érdekelttség gyanuja nem érheti, mert más egyénre az ilyen közbenjárás kellemetlen megpróbáltatást is jelent, egyik vagy másik oldalon csak hálátlansággal találkozok; de különben is sem a királyt, sem a nemzetet az érdekből interveniálás esetének kitenni nem lehet. Ha a kormány e kérdést illetőleg a törvényjavaslat készítéséről megfeledezett, figyelmeztetni kell reá, és ha — hazája sorsát szíven viseli — megalkotja most, mert az ő élete sem örök. Vegye kezébe Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a hálás kezdeményezés szerepét, irjon fel a társörvényhatóságok támogatásának kieszközlése mellett a képviselőházhoz a nemzet létérdekét magában rejtő, égetően sürgős törvény megalkotása végett.

Gergely Jenő.

A fölboncolt Amor.

— Mitől függ a szerelem? —

Amerikából, ahol az új és meglepő dolgok teremnek, hír érkezik arról, hogy ott a tudomány hozzá fogott ahhoz a földadathoz, hogy a szerelem mibenlétét tudományosan megállapítsa és rendszerbe foglalja. A worcesteri Clarkgyetem tanára, G. Stanley Hall, aki már néhány évvel ezelőtt könyvet írt a fiatal emberek pszichológiájáról, elhatározta, hogy kifürkészi a szerelem mibenlétét, Halljuk hát, mit mond ez a tudós.

Föladatát azzal kezdi, hogy rendszeresen felsorolja azokat a testi tulajdonságokat, amelyek, mint a szerelem fölébressztői, első sorban vehetők figyelembe. Azok, a leginkább megcsodált tulajdonságok, a melyek úgy a fiatal embereknél, mint a fiatal leányoknál elhatározók, rang szerint így következnek: szem, haj, alak és testtartás, szemöldök, arcbőr, arc, fejforma, nyak, fül, áll, kez, tarkó, orr, köröm, ujj.

Ezenkívül képzelt csók, álom, duzzogás, sóhaj, mosoly, ének. sőt a foghús is nagyrésztben, mint lebilincselő eszköz szerepel. A fiatal emberek nyolc százaléka fogékony a keskeny, meredek váll iránt; a leányok közül hét százalék a széles válln embert szereti. Tíz százalék a rendes, hat százalék a fehér fogra reagál.

A fiatal emberek öt százaléka lesekedik a hosszú szempilláért és gyakran a hosszú, keskeny, rózsás köröm is rabbá teszi őket. A férfiak nagyon fogékonyak a leányok ivelt szemöldöke iránt, erre körülbelül négy százalék reagál, míg három százalék igen nagy elragadtatással tekint a fül mellett leőgő hajfürtökre. Az amerikai szerelem-vizsgáló azután így folytatja:

— Áttérve a mozdulatokra, megállítom, hogy a legnagyobb hatása a hangnak van. Az egyiket a mély hang ejti rabul. Döntő hatása van a hang tisztaságának is, a susogásnak, a szó különös ejtésének, a hang hordozásnak. sőt a táj-

Gond nem játék!

Siessen mindenki a Harmathy antiquariumba Fűvészkert-u. 14. Mert ott könyv, ami szép és hasznos, drága és jó; potom áron kapható!

Jekelfalussy védi az armádiát.

Viharos ülés a képviselőházban.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 22.

A mai ülés a tegnapi pártkonferencia után váratlan meglepetést hozott. Az ellenzék leterrorizálása után a disszidensek véres háborút, kiméretlen obstrukciót ízenek meg a többségnek, ma pedig — korán délelőtt befejeződött az ujoncjavaslat általános vitája.

A mai ülésen *Justh Gyula* elnökölt. Bejelentette, hogy *Nagy Emil* a házszabályrevízióra vonatkozó ismert indítványát bejegyezte a Ház indítványkönyvébe. Az indítvány megokolását péntekre tűzték ki. *Bozóky Árpád* a szebenmegyei tanítók helyzete dolgában interpellációt jegyzett be.

Az ujoncjavaslatok.

Leitner Adolf: A hadsereg intézményének elvi ellensége.

Lengyel Zoltán: A Ház nem tanácskozó képes!

Az elnök: Ne méltóztassék a szónokot zavarni!

Lengyel Zoltán: Tessék megszámolni a Házat!

Leitner: Hogy pedig az ujoncjavaslatot, mint szükséges rosszat sem szavazza meg, annak oka az, hogy a javaslat tele van hibás közjogi kifejezésekkel. Nem elégszik meg a honvédelmi miniszter ígéretével, hogy a jövőben minden másképpen lesz. Indítványt nyújt be a hibás közjogi kifejezések kiküszöbölésére. A honvédség már rég nem a kedves magyar intézmény.

Bolgár Ferenc: Pedig megérdemelné, hogy az legyen!

Molnár Jenő: Ha nem verte volna vissza a Házat!

Leitner Adolf: A tisztokban hiányzik a demokrata szellem. Ezt a katonai nevelés ölte ki belőlük. Szól a párbaj intézménye ellen s kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Az elnök: Következik?

szólásnak is. Különös befolyása van még a taglejtésnek, a szemmozdulatoknak, továbbá annak, hogy fogja föl a szoknyáját és hogyan ül.

A tanár, aki ekkora figyelemmel végzi kutatását, természetesen nem feledkezik meg arról sem, hogy a ruhának is igen nagy befolyása lehet az érdeklődés és így talán a szerelem fölébresztésére.

— A ruházatkodás során első sorban a hajról kell megemlékezni, mondja a tudós tanár, a haj hosszáról és elrendezéséről. Különösen meg kell említeni a fürtöket. Nagy figyelemmel kísérik a férfiak a leányok gyűrűjét, karperecét, esipkéjét és hosszú szalagját. A leányok figyelmét viszont nem kerüli el a férfiak ruhájának jó szabása, különösen, hogy milyen a ruha a vállban és hogy jól illik-e a mellény. A sétatotnak, szemüvegnek, gallérnak, fehérneműnek, a kalap különös alakjának, az óralánc viselése módjának, sőt az arannyal plompált fognak is befolyása van a szerelemre.

A jegyző: *Vlád Aurél*!
Az elnök: Kíván valaki szólni? Ha nem kíván a vitát bezárom. Következnek a zárószavak.

Moskovitz Iván előadó: Kéri a javaslat elfogadását.

A miniszter válasza.

Jekelfalussy Lajos: Visszautasítja azokat a vádakot, melyeket egyes esetek miatt az egész hadseregére hárítanak. Ezt a véderő nem érdemli meg. Arra is reflektálni akar, hogy a hadügyminiszter miért írja magát tábornagnak. Hát ez a jól megérdemelt rangja. Nem vitatja, hogy a katonai perrendtartás nem szorul reformra, de e munka előtt sok közjogi kérdést kell még tisztázni. Az új perrendtartás kész és azzal hamar a Ház elé fog jönni a kormány. A párbajnak a társadalmi megszokás a rugója. Sok alaptalan állítás hangzott el. Védi a vezérkart s kijelenti, hogy sem a honvédségnél, sem a közös hadseregnél faji gyűlölet nincs. A köz iskolában sem tesznek különbséget a hallgatók között. A házassági óvadéokra szükség van, a polgári életben sem mellőzik a hozományt, sőt ott még jobban keresik. Egy szegény hadnagy megelegszik 60–7000 koronával is, többet nem is kíván. (Derűtség.) Kéri a javaslat elfogadását.

Az elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Lengyel Zoltán: Félremagyarozott szavai helyreigazítása címén szólalt fel.

Molnár Jenő: A zárszó jogával él és katonai szakkönyvből idézi, hogy a hadsereg egy külön Magyarországról mit sem akar tudni. A hadvezetőség csak az új népszámlálási adatokat várja, hogy a létszámot felemelje. A felemelt létszám első sorban az alföld munkás magyar népet sújtja, mert a periferiákról oly tömeges a kivándorlás, hogy onnan nem fog kitelni a létszám. Kéri a javaslatának elfogadását.

Farkasházy Zsigmond óvást emel az ellen, hogy — amint az állami számvévszék jelentéséből olvassa — őfelsége hadparancs útján emelte a nyudijas katonatisztek járandóságát. Ez törvényellenes dolog.

A szerelemvizsgáló szerint a szerelemnek legnagyobb ellensége az elálló fül, az összenőtt szemöldök, a széles vagy hosszú láb, a hosszú orr, a kis termet, a hosszú nyak, a vörös haj. Akadályozza nagyon a szerelem kifejlődését a nátha, a selypítés, a szemforgatás, a hangos beszéd, heves taglejtés, szarkasztikus mosoly, hangos nevetés, ügyetlen mozdulat. Nagyon rossz szemmel néznek a hölgyek arra a férfira, aki fülbevalót visel; a férfiak viszont scmmiféle vonzódást nem éreznek az iránt a nő iránt, akinek a haja kurtára van nyírva, igen rosszul illik a ruhája, aki tarka zsebkendőt visel.

Hall tanár, amint látjuk, a szerelmet ébresztő, vagy szerelmet gátló tulajdonságokat rendszeresen felsorolja és rangba sorozza. Nagyon sok ujat nem mond a különös tudományág megteremtésére törekvő amerikai professzor, aki azt hirdeti, hogy igen hasznos dolog a szerelemre befolyással lévő jó és rossz tulajdonságok rendszerbe foglalása.

csődtömegéből (Kistemplom bazár) megvet női és gyermek felöltők, Blusok, Boák, Sapkák. Téli, tavaszi és nyári női és gyermek szalma kalapok, díszek, vivágok a mai naptól becsáron alól is eladók. Továbbá az összes üzleti be- rendezés. Bábok stb. egészben úgy részletekben eladatnak délelőtt 9–12, délután 3-tól 6-ig.

Tisztelettel *Molnár V. J.* és *Társaság* fiók üzlete.

A kalapneműek és díszek minden elfogadható árban lesz elárusítva naponta.

Iparművészeti kiállítás Debreczenben.

A nyáron rendezik.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 22.

Debreczen közönségének ritka mű- élvezetben lesz része a nyáron. A kereskedelmi és iparkamara, engedve Debreczen város iparos érdekeltjeinek az ipar- testület útján előterjesztett kívánságának, felvette a tárgyalásokat az iparművészeti társalattal, kiállítás rendezése ügyében.

A lefolytatott tárgyalások első hullámai azonban nem voltak kedvezők, amennyiben Pozsony egy lépéssel megelőzte Debreczent és így a kiállítás csak 1909. év folyamán létesülhetett volna Debreczenben. Am a tárgyalások folyamata alatt a kiállítástól Pozsony vissza lépett és e tekintetben ismét Debreczen került előtérbe.

A debreczeni kamara azonnal meg is indította az újabb tárgyalást az iparművészeti társalattal, melynek egyik kiküldötté már bent is járt a kamaránál és úgy nyilatkozott, hogy a kiállítás ez év folyamán Debreczenben meg lesz tartható. A kamara természetesen megragadta a kínálkozó alkalmat és így Debreczen közönségének 1908-ra kellemes meglepetést szervezett.

Ugy értesülünk, hogy a kiállítást az év augusztus vagy szeptember havában tartják meg, azon részt vesz a budapesti iparművészeti társulat is egy szépen összeállított kollektívával.

E kérdéssel előtérbe kerül az is, hogy az iparművészeti társulat helyi fiókja megszereztesse. Ez ugy társadalmilag, mint Debreczen kulturális életére nézve elsőrendű kérdés, melynek megoldása nemcsak kívánatos, de a város fejlődése érdekében feltétlen szükségét képezi.

A Méltóságos Ház.

A kiegyezést tárgyalta.

— Express tudósítás. —

Budapest, január 22.

A főrendiház is ülést tartott ma, a melyen a képviselőházban letárgyalt javaslatokkal foglalkoztak.

Az ülésről tudósításunk a következő: *Gr. Desseffy Aurél* elnök az ülést délelőtt 10 órakor nyitja meg.

Minden felszólalás nélkül elfogadják a 17-ik pont napirendjét, köztük a kiegyezési javaslatokat. A 17-ik pontnál volt felszólalás. A pont a köszönbányáknak az állam részére való megvásárlásáról szól.

Zselénszky Róbert gr.: Nem helyesli az állami üzemekeket, mert drágák és semmi hasznot nem hajtának.

Wekerle Sándor miniszterelnök. Bizonyítja, hogy az állam vállalatai igenis versenyképesek. Az államvasutak gépgyára most is felveheti a versenyt s ha még saját termelésű szénnel látják el, fokozatosabb mértékben lesz versenyképes.

A temesvár—varjasi vicinális vasutáról ismét felszólalt *Zselénszky Róbert* gr. A vicinálisoknál sok visszaélés történik.

Szterényi József államtitkár a kereskedelmi miniszterium nevében visszau-

V. B. Rózsa Ignácz

A kalapneműek és díszek minden elfogadható árban lesz elárusítva naponta.

sitja a v
teriumot
jársat sz
niszter ne
hanem m
élesekét.

Mi
véget vet
vasutat il
miért nem
nádi vasu
ebben az
csanádi v

Kiss J

v

A m
magyar
munkáss
leumát,
kör mel
nagynev
József
szönte n

T

Neg
mon
sága
esett
ják ér
muló
tönek
mint
társas
állana
sorok
Mind
kitünt
Kér
közölj
meim
engen
Buc

A l
mánya l

A sz

Meg

Az
ezen szel
zése foly
eddig, fo
tudomán
az új id
Csa
Holnap,
terméber

Tör

aitja a vádat. Nem járja, hogy a miniszteriumot ilyen vádakkal illetik, ezt az eljárást szigorúan el kell itélni. . . A miniszter nem csak a vicinális vasutaknál, hanem minden téren megtorolja a visszaéléseket.

Mindenféle strohmann-szisztémának véget vetnek. Ami az arad-nagykikindai vasutat illeti, elmondja az indokot, hogy miért nem kapta ezt meg az arad-csanádi vasut. Különbösen nagyon furcsa, hogy ebben az ügyben, Zselénszky, az arad-csanádi vasut igazgatója szólal fel.

Kiss József a Csokonai-körhöz.

Válasz az üdvözlésre.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 22.

A múlt hóban ünnepelte meg a magyar irodalmi világ Kiss József írói munkásságának negyven éves jubileumát, mely alkalomból a Csokonai-kör megleghangu levélben üdvözlötte a nagynevű költőt. Az üdvözlést Kiss József a következő sorokkal köszönte meg:

Tekintetes Elnök ur!

Negyven esztendő írói jubileumon az Önök nagyérdemű Társasága is az üdvözlők között volt. Jól esett nekem megemlékezésük, fogadják érte köszönetemet és el nem muló hálám kifejezését. Magyar költőnek nincs nagyobb megbecsülése, mint a mikor testvérei, az irodalmi társaságok tagjai az ünneplők sorába állanak. Mély hódolat a gyönyörű sorokért, amelyeket hozzám intéztek. Mindig büszkén fogok visszagondolni kitüntető figyelmükre.

Kérem a tekintetes Elnök urat, közölje a társasággal halás érzelmeim kifejezését és tartsanak meg engem továbbra is szeretetükben.

Budapest, 1908. január közepén.

Mély tisztelettel

Kiss József.

A levelet a Csokonai-kör választmányára legközelebbi ülésén bemutatja.

A szabad iskola előadásai.

Megkezdődött a II. időszak.

Az új tanrend.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 22

Az a nemes intézmény, mely Debreczen szellemi nagyságainak kezdeményezése folytán oly szép sikerrel működött eddig, folytatja előadásainak sorozatát. A tudományok minden ága képviselve van az új időszakban, amely ma kezdődött el.

Csaknem minden nap van előadás. Holnap, csütörtökön az ipartestület dísztermében este 6 órakor dr. Kovács Gá-

bor jogtanár tart előadást a szocialis musról.

Az érdeklődők figyelmébe ajánljuk az új tanrendet, mely a következő:

Január 23. Csütörtök d. u. 6—7 ig. Az ipartestület dísztermében. A szocializmus. Előadó: dr. Kovács Gábor, jogakadémiai tanár.

Január 26. Vasárnap d. u. 4—5 ig. A homokkerti ref. olvasó egyesület termében. A váltó, az adó és a telekkönyv. Előadó: dr. Csáthy Dezső.

Január 28. Kedd d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. A modern dráma. Előadó: Oláh Gábor, főiskolai könyvtáros.

Január 29. Szerda d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. A magyar alkotmány. Előadó: dr. Jászi Viktor.

Január 30. Csütörtök d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. A szocializmus. Előadó: dr. Kovács Gábor.

Február 2. Vasárnap d. u. 4—5-ig. A homokkerti ref. olvasó egyesület termében. A váltó, az adó és a telekkönyv. Előadó: dr. Csáthy Dezső.

Február 3. Hétfő d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. A szellemi művelődés élettana. Előadó: dr. Pilitz Samu, nagykanizsai kir. törvényszéki orvos.

Február 4. Kedd d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. A modern dráma. Előadó: Oláh Gábor.

Február 5. Szerda d. u. 6—7 ig. Az ipartestület dísztermében. A magyar alkotmány. Előadó: dr. Jászi Viktor.

Február 9. Vasárnap d. u. 4—5 ig. A homokkerti ref. olvasó egyesület termében. A váltó, az adó és a telekkönyv. Előadó: dr. Csáthy Dezső.

Február 9. Vasárnap d. u. 3—4-ig. Az ipartestület dísztermében. A nemi betegségek. Előadó: dr. Gálbory Sámuel, orvos.

Február 10. Hétfő d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. Kozmetika. Előadó: dr. Brunner Lajos, orvos.

Február 11. Kedd d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. A modern dráma. Előadó: Oláh Gábor.

Február 12. Szerda d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. A magyar alkotmány. Előadó: dr. Jászi Viktor.

Február 16. Vasárnap d. u. 3—4. Az ipartestület dísztermében. A nemi betegségek. Előadó: dr. Gálbory Sámuel.

Február 16. Vasárnap d. u. 4—5 ig. A homokkerti ref. olvasó egyesület termében. Csillagászat. Előadó: dr. Borsovay Jenő, ügyvéd.

Február 17. Hétfő d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. Kozmetika. Előadó: dr. Brunner Lajos.

Február 18. Kedd d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. Vitás nyelvi kérdések. Előadó: dr. Kardos Albert tanár.

Február 19. Szerda d. u. 6—7-ig. Az ipartestület dísztermében. A magyar alkotmány. Előadó: dr. Jászi Viktor.

Február 20. Csütörtök d. u. 6—7 ig. Az ipartestület dísztermében. A német városok újabb fejlődése. Előadó: dr. Tüdös János, ügyvéd.

Február 23. Vasárnap d. u. 3—4-ig. Az ipartestület dísztermében. A nemi betegségek. Előadó: dr. Gálbory Sámuel.

Február 23. Vasárnap d. u. 4—5. A homokkerti olvasó egyesület termében. Csillagászat. Előadó: dr. Borsovay Jenő.

Február 24. Hétfő d. u. 6—7-ig. Az

ipartestület dísztermében. Kozmetika. Előadó: dr. Brunner Lajos.

Február 25. Kedd d. u. 6—7. Az ipartestület dísztermében. Vitás nyelvi kérdések. Előadó: dr. Kardos Albert.

Február 26. Szerda d. u. 6—7. Az ipartestület dísztermében. A magyar alkotmány. Előadó: dr. Jászi Viktor.

Február 27. Szerda d. u. 5—6 ig. A főiskola fizika-termében. A görög szobrászat (vetített képekkel). Előadó: dr. Csürös Ferenc, tanár.

Február 27. Csütörtök d. u. 6—7 ig. Az ipartestület dísztermében. A német városok újabb fejlődése. Előadó: dr. Tüdös János.

Márczius 1. Vasárnap d. u. 4—5. A homokkerti ref. olvasó egyesület termében. Gyakorlati gazdasági kérdések. Előadó: Kozma László, árvaházi igazgató.

Márczius 2. Hétfő d. u. 6—7. Az ipartestület dísztermében. Kozmetika. — Előadó: dr. Brunner Lajos.

Márczius 4. Szerda d. u. 5—6 ig. A főiskola fizika-termében. A görög szobrászat. Előadó: dr. Csürös Ferenc.

Márczius 8. Vasárnap d. u. 4—5-ig. A homokkerti ref. olvasó egyesület termében. Gyakorlati gazdasági kérdések. Előadó: Kozma László.

Márczius 11. Szerda d. u. 5—6 ig. A főiskola fizika-termében. A görög szobrászat. Előadó: dr. Csürös Ferenc.

Dr. Kenézy Gyula igazgató-főorvos A modern orvosi tudományról szóló három előadását február második felében fogja megtartani a bábaképző-intézet előadó termében.

Megszökötti szerelmek.

A fiatal férj és egy kis leány.

Derecske szenzációja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 22.

A közeli Derecskének szenzációja van. Tegnap óta egyébről sem beszélnek, mint egy szökési esetről, a melynek szereplői egy fiatal férj és egy 16 éves szép leány.

A különös esetről tegnap reggel értesült a leányát sirató apa, egy derecskei jámbor iparos és a fiatal egy hónapos asszony, akinek az ura vitte el a csinos leányzót.

B. Karolina a leányzó. Régóta ismerete csábítóját, akinek körülményei úgy alakultak, hogy más leányt kellett az oltárhoz vezetnie. A szöktető fiatal férj egy hónapos házasság, amely idő alatt oly ügyesen tudta a szerepét játszani felesége előtt, hogy az teljesen megbizott benne.

Házassága alatt a fiatal férj titokban találkozott a szép Karolinával, a kinek gömbölyű karjai és piros ajka elfeledtették vele az otthon ülő hitestársat.

A szerelmek tegnapelőtt este találkoztak nagy titokban, s elhatározták, hogy elszöknek messze messze tájra. A tervből valóság lett, mert a férj is, a leány is a hajnali szürkületben megszöktek s vonatra ülve Debreczen felé vették útjokat.

Törlesztéses kölcsönök

olesó kámtra, földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett igen rövid idő alatt eszközöl. Drágább kamatu meglevő kölcsönöket Olesóbbra cserél az Ingatlan és földhitel forgalmi Intézet Grossman és Mandel Debreczen, Hunyadi-u. 17, sz. Felvilágosítást díjmentesen ad.

Reggelre kelve persze nagy volt a leány szüleinek meglepetése, a midőn Karolina kisasszonynak hiült helyét találták. De a fiatal asszony is hiába kereste férjét, nem volt sehol s így igen hamar megoldódott a rejtélyes eltűnés dolga.

Lehetséges, hogy a szerelmes pár turbékolása nem tart soká, mert a szökésben az a szomorú, hogy nincs pénzük.

Nevezetesen a férj 50, a leány 200 koronát vitt magával, a mi igen kevés ahhoz, hogy a boldogságot állandósítsa.

Miután pedig igen drága az élet, a két szerelmes hamarosan a rideg valóságra fog ébredni, mert pénz nélkül Montekukuli óta szeretni nem lehet.

A következmény már meg van, mert a fiatal asszony a válópert beadta egy helybeli ügyvéd útján a kir. törvényszékhez.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Csütörtök Varázskeringő, Operette. Ujdonság. Általános béreltszűnet.

Péntek Varázskeringő, Operette. Általános béreltszűnet.

Szombat Varázskeringő, Operette. Béreltszűnet. Jog a „C” bérlőknek.

Vasárnap délután Josette kisasszony. Bohózat.

Vasárnap este Varázskeringő, Operette. (Kisbériet.)

Nők az alkotmányban. A szini évadban másodizben láttuk tegnap este ezt a kedves és kitűnő darabot. Első előadásánál a hatás sokkal fokozottabb volt, mint ezuttal. Első ízben Arday Ida játszotta a politikai asszonyt azzal a csodás művészettel, melyet különösen ebben a szerepben kifejtett, míg most — miután Arday beteg — csak egy nagyon halvány és gyenge kópóját láthattuk ennek a jeles kiváló erőt is próbára tevő szerepnek. Ettől eltekintve valóságos kabinetalkitást nyújtott Zilahy Gyula, míg rajta kívül különösen Bekés Gyula aratott teljes sikert. A darab többi szereplői, Szabó Irma, Jeszenszky Csáder Irén, Ternyei szintén méltán megérdemlik az őszinte elismerést.

— **Varázskeringő** főpróbája ma délelőtt lesz megtartva, amelyen az összes közreműködők teljes jelmezeikben fognak részt venni. A főpróba az összes díszletekkel s teljes világítás mellett tartatik meg. A darab ma este kerül bemutatásra. A Varázskeringő előadására a világyvilágítást is kiterjesztette, s valóban festői látvány lesz, midőn a fényesebbnél, fényesebb díszletek és díszletek e pazar villanyárban fognak uszni. Az igazgató a Varázskeringő Franci szerepét kettős kiosztásban fogja adni, az első előadásokon Lónyai Piroska, a többi előadásokon Zsigmondy Anna fogja e kedves szerepet játszani. A pompás operette előadásai alkalmából a vidéki t. közönség kényelméről úgy gondoskodott az igazgató, hogy a három béreltszűnetes előadásra sürgőnyileg egy nappal előbb lefoglalhatók a jegyek.

Regény az életből.

Papból ügyvéd.

Ügyvédből pap.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 22

Szidják a mi életünket, hogy száraz prózai, hijján van minden költészetnek.

Nos hát, a romantika még nem halt meg, amint ezt ez a história is bizonyítja.

Még a hatvanas években történt, hogy Scharfenreiter József nagyvárad római katolikus káplán kilépett a papi rendből, hogy megnősülhessen. Kilépése után nevét Sárrétyre változtatta, letette az ügyvédi vizsgálatot és megnősülvén, a békésmegyei Szeghalmon ügyvédi irodát nyitott.

Sárréty József most válópört indított a felesége ellen s elhatározta, hogy újra pap lesz és egyidejűleg az egyházi rendbe való visszavételét kérte a római katolikus kuriánál. Kérését Rómában meg nem intézték el, de Sárréty már a kapucinusok nagyvárad kolostorába vonult, ahol előkészítő lelki gyakorlatokat végez.

Feleségéről, ha a válópör eldőlt és Sárrétyt visszaveszik az egyházi rendbe, az egyház fog anyagilag gondoskodni.

Hát ennél meghatóbb valami el nem képzelhető. Annál inkább, mert ennek a kis drágának csak szent rugói lehetnek. Hiszen a hatvanas években kötötték a házasságot, tehát most már egy sincs abban a korban, hogy szerelmi bolondságokra ragadtassa magát.

A bűnös anya.

Megölte gyermekét.

A csatorna titka.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 22.

A Nemzetőr utca egyik házában szomorú tragédia folyt le pár héttel ezelőtt. Egy lelketlen anya követett el merényletet magzata ellen, így akarván a küszöbön levő, szegényt magáról lerázni. A végzet azonban utólréte, bűnössége kiderült és a rendőrség tegnap le is tartóztatta.

A bűnös asszonyt Ozsvát Erzsébetnek hívják. A szomszédos Kabáról jött Debreczenbe és itt Abeles Adolf iskolatulajdonosnál állott szolgálatba, mint szoba leány. Szemre való leány volt és engedett is a köréje csoportosult udvarló seregnek. A legyeskedésnek eredménye lett. Anyai örömeinek nézett eléje.

E gondolatától félt, irtózott. Mint a dohos levegő fojtogatta és attól mindenáron szabadulni akart. Összekötötést keresett hábaasszonyokkal és ezek tanácsára mütétnek vetette magát alá.

A kis gyermek sirja egy félreeső hely lett. A bűnös anya ekkor haza ment szülőfalujába Kabára. Azonban a végzet úgy hozta magával, hogy a bűnös tetete kiderült. Egy névtelen levél rántotta le róla a leplet, amelyet a rendőrség kapott. Dobos József rendőrbiztosnak sikerült is elfognia Ozsvát Erzsébetet és letartóztatta.

A bűnügyi osztályon Mile Pál rendőrfogalmazó vette vallatóra a bűnös nőt, aki töredelmes vallomást tett, bár azt tagadta, hogy az apróságtól erőszakkal óhajtott volna szabadulni. — Ügyében orvosszakértői nyilatkozatot tett Dr. Gedeon Zoltán kabai orvos is, amely reá nézve szintén terhelő volt.

Mile Pál az asszonyt letartóztatta és holnap átkísérteti az ügyészhez.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefont sz. 339.

Szerkesztőségi ó. : d. s. 8—13 d. u. 2 ó. éjjeli 2. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

— **Andrássy és a reformátusok.** Andrássy Gyula gróf belügyminiszter körlevelet intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben a református zsinati törvények s azt követő megerősítéshez képest az ev. ref. felekezet hivatalos elnevezése ezentul nem „evangelikus református”, hanem „református.”

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság ma d. u. 3 órakor ülést tart a városháza kis tanácstermében. Az ülésen a bizottság a közgyűlés tárgyait fogja előkészíteni.

— **A vásárfelügyelői állás újja szervezése.** A szervezési szabályrendelet, mely ha egyszer talán mégis elkészül, bizonyára a világ nyolcadik csodája lesz a vásárfelügyelői állásra vonatkozó új határozatoknak tartalma. Eszerint a vásárfelügyelői állást egy fogalmazóval állást fogják betölteni, ki a mezőrendőrség hatáskörébe tartozik és rendez fizetést huz. Tehát vége a szabad lopásnak és elmúltak az aranjuzei napok.

— **Milyen idő lesz?** Meteor írja: Csapadék e hónapban kevesebb képződött, mint amennyinek a bolygók állásaiból következtetve képződnie kellett volna, pedig a 18 dik csomópont hatásköre az, a melyben a hideg maximalissá vált, a mit követőleg változatosabb leginkább szeles, de átlagban meg hideg időjárás követ s ezen befolyások alatt nagyobb mérvű hóesés is fejlődhetik, bár erre Holdunknak földtávola csökkentőleg hat. A 29-iki csomópont körül viharos változatok is várhatók. Januárius havának még hátralévő csomópontjai: 26 és 29-re esnek Februárius csomópontjai közül legerősebb hatása az 1, 4, 10, 15 és 28-ikiak. Az első csapadékos, a bolygóktól következtetve nagymérvű hóeséssel, a 4 enyhültebb jellegű, a 10 ik ismét mérsékelt hideg, míg a 15 iki száraz hideg, mely egyszersmint e hónap leghidegebb jellegű csomópontja. Ezt követőleg változó inkább enyhült idő. A 28 ki szeles, esetleg viharos vagy csapadékos jelleggel.

— **Ardai Ida segítése.** Máramaroszigetről ma 20 koronát kaptunk Arday Ida részére, A pénzt a m.-szigeti Mulató Bohém Asztaltársaság küldte hozzánk. Az összeget rendelkezési helyére juttatjuk.

— **A gazdaközönség figyelmébe.** A földmivelesi miniszter ma kiadott rendeletében felhatalmazta Leidl Emil m. kir. főállatorvost, hogy Debreczen város és határában, valamint az egész Hajdu vármegye területén is, a tőgygümőkörös teheneket szükség esetén adás-vétel mellett irtassa ki. Ezzel az első lépés megtörténik az iránt, hogy a gümőkörös tehének tejjével a közegészségre eddig háramlott nagy veszélyek csökkentessenek, a szarvasmarha állományban előforduló gümőkör terjedése megakadályoztassék, kiküszöböltessék. Különös fontos intézkedés ez,

melyre a gazdaközönség figyelme kell, hogy minél kiterjedtebben felhívassék, mert a betegség természete, a védekezési módok, a szóbanforgó rendelet a gazdaközönség anyagi érdekeit első sorban érinti.

— Ujfalusy Sándor állapota.

Megirtuk, hogy Ujfalusy Sándor magán-tanuló mellbe lőtte magát. A köz-korházban ápolják azóta és állapota tegnap egészen jóra fordult, felépülése tehát bizonyosra vehető.

— **Ujabb fizetési mozgalom.** Budapestről írják: Az utóbbi időben a köztisztviselők majd minden ága mozgalmat indított helyzetük javítására. A mozgalomak száma most eggyel ismét szaporodott. Legújabbban a pénzügyi számvevő-ségi tisztviselők indítanak akciót és első ilyen irányú összejövetelüket február elsején tartják meg Budapesten, Váci-utca 38. szám alatti vendéglő helyiségében.

— **Nincs akadálya az esküvőnek.** Newyorkból távirják; A fényképész, aki Széchenyi gróf ellen panaszt tett a rendőrségnél, ma visszavonta panaszát. A rendőrbíró erre mosolyogva jelentette; Így végződik egy híres pör, s már most nem marad egyéb hátra, minthogy Széchenyi gróf házasságához gratulálják.

— **Sertésvásárok megtartása.** A kereskedelmi miniszter értesítette a várost, hogy a sertésvásárok az állatbetegségek miatt zárlat alatt levő VIII. kerületben is megtarthatók.

— **Feltört szekrény.** Csiba Sándorné, aki Csapó utca 21. szám alatt lakik, tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy szekrényét feltörték és onnan 12 korona értékű ezüst óráját kilopták. A rendőrség nyomban megindította a vizsgálatot.

— **Lopások.** Hegedüs Piroska Degenfeld tér 8. szám alatt lakó család-társára ellen feljelentést tett, akit azzal vádol, hogy 8 korona értékű cipőjét ellopta. — **Gyarmaty Jánosné** pedig ismeretlen tolvaj ellen tett panaszt, akit szintén cipőlopással vádol. A nyomozat folyik.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették le: Kovács Sándor ev. ref. 8 napos, Haluska Ferenc r. kath. 46 éves, Thuri János ev. ref. 80 éves, Itolics István ev. ref. éves.

— **Sónagykereskedés Debrecenben.** Adamek Ferenc Debreczenben sónagykereskedést nyitott. Irodája Teleki-utca 102. szám alatt van, míg raktára Piac-utca 69. szám alatt van. Az üzleti lebonyolítások már kezdetüket vették s a szállított áruk a kereskedő világ teljes megelégedését érdemelték ki. — A tulajdonos a szíves megrendeléseket Teleki-utca 102. szám alá kéri intézni.

— **Royál nagykávéház** előkelő és társaságoknak legkellemesebb találkozó helye nagy választéku Buffet első rendű zene. Tisztelettel Hauer Bertalan.

— **Szabó-féle pármái Ibolya-szappan a szappanok ideálja.** Rendkívül kellemes, lágy hatása, finom ibolya-illatú s bőrpuhító hatása olyan hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla piperezappangyáros Miskolcon. Darabja 80 filléért kapható: Debreczenben Jóna és Jóna, Rácz Herman droguistáknál, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnai L., Füstös D., üzletében. Ujfehértón Trón Gyulánál, H.-Szoboszlón Körner Bélánál.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznél Simonfi-u. 2 sz. a. ahol mindenféle kötszerek javítása és keztyük tisztítása eszközöltetik.

— **Weissenbacher** féle salgótarjáni Cognac a legtisztább borpárlat Kontsek Gézánál.

Ég a Ganz gyár.

Emberhalál és sebesülések.

500,000 korona kár.

Riadalom Budán.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 22.

A Ganz-féle részvénytársaság Lövőház-utcai villamos telepen tegnap este 8 órakor tűz ütött ki. A telep óriási kiterjedésű, több mint 85 méter hosszú és 25 méter szélességű. A tűz a gombolyító épületben támadt. Egy tulfutott kályhából szikra pattant ki és egy közel levő benzoe lakkal telt tartályba esett, amely azonnal oly erővel explodált, hogy a vastag falon is óriási léket ütött.

A gombolyító épületet még számtalan más épület veszi körül és nagyon félt, hogy a közvetlen közelben levő asztalos műhely is tüzet fog, ami pedig rettenetes következményekkel járna, mert az az épület tul van halmozva feldolgozásra váró fákkal.

A tűz rémes gyorsasággal terjedt és a tűzoltók emberfeletti munkát fejtettek ki a még érintetlenül maradt épületek megmentésére.

Alighogy a tűzoltók megérkeztek a helyszínre a gombolyító épületből, amelyben a robbanás történt, **egy egy holt embert hoztak ki, aki teljesen össze volt égve és teste irtózatosan összeroncsolva.** A holttestben Hochmayer Lajos 28 éves lakatos munkásra ismertek, aki éppen bent dolgozott a robbanás színhelyén. A szerencsétlen ember 10.000 koronára volt biztosítva, amely összeget a családja meg fogja kapni. Továbbá még két súlyosan sebesült munkást találtak a romok között s valószínű, hogy a rettenetes katasztrófának több áldozata is van.

Két órai emberfeletti munka után a tűzoltóságnak sikerült a tüzet valamennyire lokalizálni, de a gombolyító épület porig leégett. Fokozta a tűz terjedését a nagy szélvihar is, ami különösen Buda ottani környékének lakosait ejtette kétségbe.

A helyszínre nagyszámu gyalogos és lovasrendőrök vonultak ki. De kivonult a rendfenntartásra egy század katonaság is, akiknek ugyancsak van dolguk, hogy az odagyült óriási kíváncsi tömeget visszaszoríthassák.

Különben egész Budán leirhatatlan pánik izgalom urakodik, mert féllobbanó tűz lángja messzire bevilágítja a sötét éjszakát és borzadállyal tölti el a lakosokat.

A tűz okozta kár meghaladja az 500.000 koronát, azonban ez megtérül, mert minden biztosítva volt.

TAVIRATOK.

Feloszlatják a képviselőházat.

Budapesten, jan. 22. Andrássy Gyula gr. belügyminiszter több képviselő előtt kijelentette, hogy abban az esetben, ha a horvátok obstruálni fognak, legkésőbb májusban feloszlatják a képviselőházat és a költségvetés tárgyalását is elhalasztják.

Tüntetés az egyetemen.

Budapest, január 22. Az egyetemen ma nagy tüntetés volt, melyre egy fiatal ember eljárása adott okot. Az illető Concha Győző dékánhoz bevitte egy más hallgató indexét, melyet a dékán nem akart aláírni s az indexét elvette tőle. Az ismeretlen azonban kikapta Concha kezéből az indexet s elfuott. Dr. Mándoky ügyvédjelölt utána szaladt s az utcán egy rendőr segítségével elfogta. A rendőrrel behozta az egyetemre, ahol a diákok zajongani kezdtek, mert a rendőr megjelent. A diákok a rendőrt egyszerűen kidobták az épületből, Mándoky pedig megpofozták.

Az új osanádi püspök.

Budapest, január 22. Csernoch János az új csanádi püspök Temesvárott fogja magát felszenteltetni. Csernochof Hornig báró veszprémi püspök szenteli fel, aki régi jó barátja.

Képviselők afférja.

Budapest, jan. 22. Farkasházy Zsigmond orsz. képviselő ma provokáltatta Babó Mihály és Szentiványi Árpád orsz. képviselőket a tegnapi pártkonferencián tett közbeszólásukért.

Egy leány szerencsétlensége.

Budapest, jan. 22. Megrázó szerencsétlenség érte tegnap Kohn Ella urilányt. Szüleinek Barcsay-utcai lakásán egy Browning revolverrel játszott. A fegyver elsült s a golyó oly szerencsétlenül találta szívében a leányt, hogy szörnyet halt.

Az 1905. évi zárszámadások.

Budapest, január 22. A képviselőház zárszámadási bizottsága ma ülést tartott Sziklay Ottó elnöke alatt. Az ülésen az 1905. évi honvédelmi tárca zárszámadását tárgyalták.

Rablás az utcán.

Odessza, jan. 23. A nyílt utcán fényes nappal kiraboltak ma egy bank pénztárnokát, akinél 30 ezer rubel készpénz volt. A rablók elmenekültek.

A korosma miatt.

Déva, A szomszédos Nyavalyásfalva községben gyilkosság történt. Zsula Sándor az éjszaka a korosmák záróját ellenőrizte. Egy helyen legények ittak a záróra után, akiket felszólított, hogy távozzanak haza. A garázda legények az utcán meglesték Zsulát és agyonütötték. A vad oláhokat elfogták a csendőrök.

Különös öngyilkosság.

Fiume, jan. 22. Mayer Jenő fiatal postatiszt tegnap szokatlan módon lett öngyilkossá. Lakásán petroleummal öntötte le az ágyát s meggyújtotta. Aztán az égő ágyba feküdt. Mire a házbeliok észrevették, meghalt.

Hol van Pál gróf?

A tőzsde bíróság érdeklődik iránta.

Idézik Eszterházy Pált.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 22.

Debreczen vidám grófja Eszterházy Pál gróf üzleti viszonyban volt Goldstein Mór budapesti kereskedővel. Ez a viszony nem lehetett véges-végig barátságos, mert Goldstein Mór a bíróságot hívta föl, tegyen közöttük igazságot.

Igen ám, csak hogy Pál grófot sehol sem lehetett megtalálni. Erre a budapesti tőzsdebíróság ezt az idézést bocsátotta ki a hivatalos lapban.

IDÉZÉS.

115/1908. A budapesti áru- és értéktőzsde választott bírósága ezennel közölni teszi, hogy Goldstein Mór budapesti bejegyzett kereskedő felperesnek Eszterházy Pál gróf földbirtokos, budapesti lakos (VIII., Eszterházy u. 30. sz.) jelenleg külföldön, ismeretlen helyen tartózkodó alperes ellen 6846 korona tőke s járuléka iránt indított keresetének tárgyalására határnapul 1908. évi január hó 30-ik napjának délelőtti 11 $\frac{1}{2}$ óráját ezen tőzsdei választott bíróság elé (V. ker., Nádor utca 25., III. 117.) kitzúzte.

A bíróság felhívja ennél fogva ismeretlen tartózkodású Eszterházy Pál gróf alperest, hogy ügye célszerű védelme iránt a részére ügygondnokul ezennel kinevezett Wehner József dr. budapesti ügyvédet (lakik: IV., Váci utca 36 szám a) kellőleg utasítsa, esetleg a kitzúzott tárgyalásra személyesen, vagy kellőleg igazolt meghatalmazott által megjelenjen, mert különben ebbeli mulasztása következményeit önmagának tulajdoníthatja. Budapest, 1908. évi január hó 18. napján. A budapesti áru- és értéktőzsde választott bírósága.

A tőzsdén most nagy érdeklődéssel várják, hogy megjelenik-e a gróf, vagy sem.

Véres tüntetés.

A berlini munkások harca,

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 22.

Berlinből véres utcai harcokról a következő táviratok érkeztek;

A dologtalan munkások, mintegy 1500—2000 ember a birodalmi gyűlés épületéhez igyekezett eljutni.

A rendőrtisztek felszólítására, hogy oszoljanak, ködöbással feleltek és hamarosan kiürítettek egy kövel rakott kocsit. A rendőrök erre irgalmatlanul kaszabolnak mindenkit. Közben egy tüntető a rendőrök közé lőtt. A rendőrök közül 6-an sérültek meg, a munkások közül 12-en, de a legtöbb sérült munkás orvosi kezelés nélkül elmenekült.

A birodalmi gyűlés ma tárgyalja a szociálisoknak a választójog dolgában beadott interpellációját. A rendőrség elzárta a királyi kastélyhoz és a birodalmi gyűléshez vezető utakat. Délelőtt 10 órakor megszűnt minden forgalom.

Berlin, január 22. A rendőrség nagyszabású intézkedéseket tett, hogy tüntetésnek elejét vegyék. Már reggel hat órakor nagy rendőrkordon vette körül a birodalmi gyűlés épületét. A parlament körül senkinek sem szabad megállni. — A rendőrök végtelenül el vannak keseredve a tüntetők tegnapi viselkedése miatt, s ma revolverrel vonultak ki. A Vorwärts pedig azt írja, hogy a rendőrök tegnap tisztán csak vérszomjúságból rontottak a nép közé és mészárolták azt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Váltóhamisítás. Letartóztatásban levő Berger József kabai lakos több rendbeli magánokirat hamisítással vádolva áll tegnap óta a bíróság előtt. A tárgyalásra 59 károsult van beidézve, akik közül eddig harminckilencet hallgatott ki a bíróság. A hátralevő 20 tanu kihallgatása a holnapi napot még bizonytalannal igénybe veszi s így ítéletre csak pénteken kerülhet a sor. A vádlottat dr. Kardos Samu, a jeles kriminálista védi.

REGÉNY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

81. **Bűnügyi regény.**

Karsay szemmel láthatólag került engem, valószínűleg azért, mert észrevette, hogy én is kerülöm. Egész délután Zsuzsának udvarolt, de közben igen gyakran rám pillantott s tekintetéből olyan szemrehányást olvastam ki, mintha azt kérdezné: — „Tulajdonképpen mit is vétettem önnek, hogy így bánik velem?”

Hát az igaz, hogy nem vétett semmi s nem volt szép tőlem, hogy ily hidegen, udvariatlanul bántam vele. A délutánt kint töltöttem a téren napnyugator megúrsonnánál Solyoméknál, aztán Solyom őrnagy és Karsay kapitány kocsin hazavittek bennünket.

A kapitány hajtott és megkért, hogy üljek vele a bakra — Miért ne tettem

volna meg? Előzékenységgel fogadtam el Karsay kapitány ajánlatát.

Gyönyörű juliusi éjszaka volt; a hold fényesen sütött, a fák, a virágok balsamos illatot árasztottak mindenfelé, mialatt a kocsi szinte zajtalanul gördött tova a néma oszondben.

(Folyt. köv.)

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1908. január 22

Készáru kedvtelen 5-ig olcsóbb, határidők lanyhák, októberi terminusok tartottak.

1907. októberi buza	10.61.—62
1908. áprilisi buza	12.65.—66
1907. októberi rozs	9.19.—20
áprilisi rozs	10.32.—33
1907. októberi zab	8.28.—27
áprilisi zab	7.03.—04
1908. májusi tengeri	—
1907. júliusi	—
1907. augusztusi	—
1908. augusztusi rapozó	—
1907. szeptemberi tengeri	—

Telefon 210.

Telefon 210.

Földes és Vajner

elektrotechnikai vállalata

Debreczen nagytrafik udvar.

Legelőszobban és szakszerűen készítenek villamos világítás- és erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és karbantartását, villany-, benzín-, hőlég- és nyersolaj motorkerékeket javítását, orvosi fizikai műszerek készítését és javítását és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkákat.

Meghívó.

A „Hajdudorogi Hitelbank Részvénytársaság” Hajdudorog II-ik évi rendes közgyűlését

1908. évi február hó 2-án d. u. 1/3 órakor tartja saját helyiségében, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak. **Az igazgatóság.**

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1907. üzleti évről.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
4. Igazgatósági javaslat az 1907. évi nyereség felosztása iránt.
5. 2 kisorsolt igazgatósági tag helyének betöltése 3 évre.
6. 2 kisorsolt igazgatósági tanácsos helyének betöltése 3 évre.

Figyelmeztetés: 1. Az alapszabályok 17 §-a értelmében szavazati joggal csak azon részvényes bír, kinek részvényei és részvények letételére megállapított zárhatáridő előtt legalább 60 nappal irattak át nevére.

2. A részvények szelvényeikkel együtt bezárólag 1908. január 30-ig a társaság pénztárára vagy a Debreczeni Hitelbank Rt.-nél leteendő.

3. A letett részvényekről a részvényes névre szóló, a letett részvények és az ezek alapján gyakorolható szavazatok számát feltüntető igazolványt kap, mely csak az abban megnevezett személy, vagy igazolt meghatalmazottja részére bír érvénnyel.

4. A részvények csak a közgyűlés befejeztével és az elismervény visszaadása ellenében adhatók ki.

Meghívó.

A „Hajdudorogi Takarékos és Hitelszövetkezet” III. évi közgyűlését

1908. évi február hó 2-án d. u. 1/4 órakor tartja saját helyiségében, melyre a t. tagok tisztelettel meghívotnak.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1907. üzletév eredményéről.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
4. Igazgatósági javaslat az alapszabályok 59. §-ának módosítása iránt.
5. Két kisorsolt igazgatósági tag választása.

A hölg

Bécs
n. é. hölg
modelk,
is kielégi

derékfi

megnagy
kész áruk
tartok, to

divalos

pedig bár
alatt a le
A m
gatását to

Uj

és
DEBREC

El

kezések
után var
kivánatr
munkák
mek jav
szekrény
vállalun

Saj

és egyen
ban val
tott szec
ronak, v
Göz és e
vagy ne

Villamo

lakások,
szere, leg
szakértele

a Ganz

(Ploz-a. 7
Szak

tekkel és
sul azoig

Világítást

Telefon

A hölgyközönség figyelmébe!

Bécsi utamról hazatérve értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb modellek, valamint a legkényesebb ízlést is kielégítő

derékfűző (mieder) üzletemet

megnagyobbítottam, dusan felszereltem, kész árukat nagy választékban raktáron tartok, továbbá mindenféle

divatos reform és csipő-fűzőket

pedig bármily kivitelben, rövid pár nap alatt a legpontosabban elkészíték.

A nagyérdemű hölgyközönség támogatását továbbra is kérem.

Maradok tisztelettel

őzv. Fodor Józsefné,

Piacz-u. 40., a Hungária kávéházzal szemben. Báró Josinezy-ház.

Uj Vasöntőde

és gazdasági gépgyár

DEBRECZEN, Hortobágy malom mellett.

Elvállal mindenféle gépekhez, építkezésekhez, minta, rajz, vagy óeska után vasból vagy rézhől ujat önteni, kívánatra megis munkálni. Mű-kovács munkákat, esztergályozást, gépek, malomok javítását és átalakítását, uj tűzszekrényeket lehet legelőszőbb árért vállalunk.

Saját gyártmányu kutszivattyuink és egyes alkatrészei minden nagyságban valamint használt de ujonnan javított szecskavágók, járgányok, ekék, heronák, vetőgépek stb. igen olcsón eladó. Gőz és eséplőgarnitúrák eladó és kisebb vagy nagyobbért elcsereáltetnek.

FÁI és BOZSIK.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építészeti osztály

(Piacz-u. 72.) által kértetnek.

Szakszerű felvi gosítással, tervszettekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítások, csatlakozók és szerelvények dús választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Villamos Világítás és Erőátvitel.

Fényes világítás a Dr. Just Wolfram lámpákkal

Lakások, kávéházak vendéglők, üzletek és kirakatok részére.

Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek.

T. cz. megrendelőimnek a „Dr. Just“ Wolfram lámpákat

félárban adom.

A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg.

Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesültizzólámpa villamossági r. t. képviselője

Iroda és raktár Piacz u. 77.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Ristemplombházár.

Báli idényre

Csipke ruhák, Batist ruhák, legdivatosabb selymek, Francia himzett batistok >><<

Óriási választék !!

18/1908. v. k. szám.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 4897/2—1907. számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Róth Antal részére, Dávidházy Sándor és neje debreczeni lakosoktól 166 korona tőke, ennek 1907. évi november hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 80 kor. 80 fillér perköltség erejéig 1907. évi december hó 21-én biróilag lefoglalt és 923 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1908. évi január hó 29 én délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Csapó-u. 58. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi január hó 10-én. **Bódogh Zs.** birói kiküldött.

Köhögés.

A ki egészségét szereti azt megszünteti, 5245. közj. ig. bi nyitvány igazolja a segélyhozó sikert a **Kaiser-féle**

mell-caramollák

a 3 fenyővel.

Orvosilag kizróbálva és ajánlva köhögés rekedség, kathorrhús, nyálkáság, gégehurut göres és számarhurut ellen. Csomag 20 és 40 f. Doboz 50 f. Kapható Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferencz, Muraközy László gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna drogueriában Debreczenben, Tron Gyula gyógyszerésznél Ujfehértón. Harsányi Lajos gyógyszerára a „Megváltóhoz“ Püspökladány.

Széchenyi kertben

16. sz. alatti szőlőföld épülettel 508 négyszögöl területű, jövedelmez évenként 400 koronát, kedvező feltételek mellett **eladó.**

Értekezni lehet a fogyasztási hivatalnál.

Répa vágók, Szecska vágók és Lánczos ekék.

NÁNÁSSY LAJOS vaskereskedő

Debreczen, Csapó-utca 4. sz. Bankház

Ajánlja dusan felszerelt vasáru nagy raktárát legelőszőbb árban és a legjobb kivitelben

öntött vaskályhák nagy választékban (most érkezett teljes kocsi rakomány.) Takarék tűzhelyek, egy és két sütővel jótállás mellett, rudvasak, tengelyek, vaslemezek, vasbutorok, szén- és fatartók, kályhavédők, diszes kályha tálcák leszállított árban.

Konyha felszerelések, vadász fegyverek hozzá való kellékek, lágy és kemény srétek minden számban, Sohlingeni finom zsekkések, asz'ali kések, ollók, borotvák. Vidéki megrendeléseket gyorsan esztelítők. — Becses pártfogást kér, tisztelettel

Nánássy Lajos.

Legjobb kályha ezüstfény.

21c—1908. eln.

Pályázat.

Debreczen szabad királyi város törvényhatóságánál az 1908. év első felében előreláthatólag két gyaloghajdu, 2 lovas rendőri, 10 gyalogrendőri, 2 mezőrendőri és 4 erdőri állás fog megüresedni.

A gyaloghajdu állás 480 k. évi fizetéssel, 80 k. laktérrel, a lovas rendőri állás 900 k. évi fizetéssel, 80 k. laktérrel, a gyalogrendőri állás 600 k. évi fizetéssel, 80 k. laktérrel, a mezőrendőri állás 600 k. évi fizetéssel és 80 k. laktérrel és az erdőri állás 500 k. évi fizetéssel van egybekötve.

Azonkívül ezen állások viselői téli és nyári egyenruhával is ellátatnak.

A mezőrendőrök kötelesek egy lovat saját költségükön beszerezni és tartani.

Az erdővédek szintén kötelesek egy lovat tartani, de fizetésükön felül még természetbeni lakást is élveznek és négy katasztrális hold földet is kapnak használatra.

Ezen állások az 1873. évi II. t. cz. 4 §-ának rendelkezéséhez képest fele részben igény jogosultsággal biró kiszolgált altisztek részére vannak fenntartva.

Felhivom és értesitem ennél fogva mindazokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket a polgármesteri hivatalban és pedig a közszolgálatban állók felettes hatóságaik után, mások pedig személyesen vagy postai uton bármikor beadhatják.

Debreczen, 1908. január 1.

Kováos József sk.

polgármester.

Apró hirdetések. A „Mezőgazdasági Bank

1) az óg 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedve minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válasszbélyegyet csatolni.

Havasi leavaját előnyösen szállít egy yold, egynegyed, fél és 5 kilogrammos csomagokban a Magyar Gazdák Értesítő Szövetkezete Székelyföldi kerületi fiókja (82) Székelyudvarhelyt.

Telefon 168. Telefon 168

Földvári L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyárállalata Kosuth u. 1. Gyárt és árusít mindenféle elektrotechnikai cikkeket. Berendez lakások, üzletek és gyárak részére. Villamos világítást, erőátvitelt, házi és magán telefonokat, villamhárítókat és villamos csengőket, ennek javítását és évi jókarban tartását, legjutányosabban eszközli. Saját motorerővel berendezett, rézcsiszolás, nickelés és galvanizálás. Villamos zseblámpák K. 1.70-től. — Képes árjegyzék ingyen.

Varrónó, ki cosztüm készítésben is teljes gyakorlattal bír, uri házakhoz ajánkozik, esetleg otthon is vállal. Czim Elías Amália Arany János utca 60.

Nálam ne vegyen készpénzért, mégis olesőbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükör, kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

Csigarettázók!

Sok pénzmegtakarítás: „Verge“ egészségügyi szivarkahüvelyeket vásárolni

Harmathynál Fűvészkert-utca 14.

100 Riz hüvely 14 kr.	100 Pique hüvely 16 kr.
100 Ambre „ 14 „	100 Progress „ 10 „
100 Sorompó „ 14 „	100 Barna „ 14 „
100 Kurucz „ 12 „	100 Parafa 14 és 16 „
100 Tiszti „ 10 „	100 Nic mentes 14, 16 „
100 Janina „ 10 „	100 Kling kontra 08 „
100 Nagy verseny 10, 12 „	100 Arany „ 20, 25 „
100 Hygie „ 14, 16 „	Piccoló arany „ 25 „
100 db. Anti nicotin adobozban 16 kr.	
250 „ Anti nicotin „ 35 „	
100 „ Füstlehűtővel „ 25 „	
100 „ Arany parafa „ 20 és 25 „	
1 „ Csigarettá töltő 6 „	

Vidékre (6000 db.) frankó küldés.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Igen jó helyen álló ház, egy utca és 4 kisebb udvari lakással, jó ivóvízű kuttal, közel a piacához, mely 10% jövedelmez, családi körülmények miatt előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Czim a kiadóban.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe felvétetnek Deák Ferenc-utca 22.

Magán-detectiv ajánkozik a legdiscerétebb megfigyelésekre és nyomozásokra Megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Egy 12—15 éves teljesen árva kis leányt örökbe fogadok. Varga u. 22.

Ermelléki új bor 60 hecto körül eladó. Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

Szövlőmunkás vinczellér nagyon előnyös feltételek mellett felvétetnek. Czim a kiadóhivatalban.

Hoffmann és Kronovits könyvnyomdája Debreczen, Piac-u. 49. — Kurzwil János és Társa Budapesti festékgyáranak felelőse

mint szövetkezet“
DEBRECZEN, Piac-utca 38. szám.
(Főposta mellett.)

Kölcsönöket folyósít:

Kezességi jótállás,
betáblázás,
életbiztosítási kötvény,
vagy értékpapir fedezet mellett.

Debreczen, 1908. január hó.

Az Igazgatóság.

Központi női felöltő

áruházban

Simonfi-u. 2. szám (Városi bérház.)

Ahol a legelegánsabb, legmodernebb, a legújabb, divatosabb és a legizlésebb Női felöltők, Kabátok, Színházi Belépők, Szőrmé boák

a legolcsóbban kaphatók.

Megrendelés szerint készülnek Saját varodámban divatos costumók, bluzok slafrokok és aljak a legjobb kivitelben, jutányos árban.

Üveg, tükör, porcellán és zománczott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kölcsönöztenek.

Tanuló felvétetik.

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetujdonságok raktára. A legelegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piac-utca 46. szám az udvarban.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindennemű Sárgaréz és Bronzárakat, légszesz, acetylen és villamos csillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (combinálva.) Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl

a Hazai gázizzófény részv. társ. Debreczeni képviselője.

Állandó nagy raktár „Rádiumfény“ és lefele égő gázizzótesztekben, üveghengerek, legújabb öngyújtók és egyéb felszerelési különlegességekben

Gyönyörű fényű kirakat és utcai lámpákban. — Jókarban tartást jutányos árban elfogad.

Vérszegény ön?

Igyék „Adria-Gyöngyét“
vörös dalmát édesbor.

Egyedüli főraktár Váray József kereskedésében Debreczen, Városi bérpalota.

Mindennemű ruhák

TISZTÍTÁSÁT

és festését, szépen és jutányosan eszközli

Koncz József

gőzerőre berendezett kelme-festő és vegyszeli ruhatisztító intézete

DEBRECZEN,

Vár u. 3. szám, (zenede épület) és Batthyány-u. 2. sz.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a jelen kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

Mechanikai üzletünket és nagy javító műhelyünket megnyitottuk.

A midőn kérjük a t. közönség szives pártfogását, vagyunk kiváló tisztelettel

Geller és Németh

Debreczen, Hatvan-utca 8. sz.

Saját termésű

Ős új hegyi fajborok

kaphatók 50 literen felől

Tóth Sándornál

Hunyady-utca 26.